

Geschiedenis voor in
bed, op het toilet
of in bad

Robert J. Blom

BBNC uitgevers
Rotterdam, 2010

Inleiding

**Wat de mens is,
vertelt hem de geschiedenis.**

Wilhelm Dilthey

Wanneer leefde de grote wijsgeer Confucius eigenlijk? En heeft het Paard van Troje echt bestaan of is het een mythe? Heeft graaf Dracula echt geleefd en hoe verging het ook alweer Hugo de Groot, die ontsnapte in een boekenkist? Wanneer werd de leerplicht ingevoerd en wat was de aanleiding voor de Eerste Wereldoorlog? Is het ongeluk waarbij prinses Diana om het leven kwam alweer zo lang geleden?

In beginsel is de mens leergierig en nieuwsgierig. Maar we vergeten ook snel en jaartallen kennen we eigenlijk alleen nog van onze geschiedenisboeken op school. Terwijl er toch elke dag een stukje geschiedenis bij komt. Hoe vaak denken we niet dat een gebeurtenis nog maar kort geleden heeft plaatsgevonden terwijl die alweer een groot aantal jaren geleden het nieuws haalde. De tijd gaat snel en er komt heel veel informatie op ons af. We lezen kranten, kijken televisie en via het internet zien we soms door de bomen het bos niet meer. Het leven is ingewikkeld geworden en we neigen ernaar om oudere informatie uit ons geheugen te wissen teneinde nieuwe gebeurtenissen op te kunnen nemen.

Die informatiestroom gaat steeds sneller en men heeft vastgesteld dat wij nu op één dag meer informatie ontvangen dan men honderd jaar geleden in één jaar kreeg.

In dit boek volgen we de wereldgeschiedenis vanaf 2526 jaar voor Christus, het jaar waarin de piramide van Cheops werd

voltooid. We eindigen bij de ontwikkeling van de Europese unie in 2007. In 150 korte hoofdstukken kijken we dus naar 4533 jaar geschiedenis. Met dit boek kan iedereen, jong en oud, snel even zijn of haar kennis bijspijkeren. Maar zelfs voor wie vroeger een tien haalde bij de geschiedenislessen zal er een wereld opengaan.

Voor wie 'gewoon' geïnteresseerd is in de wereld- en onze Nederlandse geschiedenis is dit een heerlijk verdwaalboek, waarin vijf minuten of vijf kwartier kan worden gesnuffeld. En op welke plek in huis dan ook.

Geschiedenis voor in bed, op het toilet of in bad bevat 150 korte hoofdstukken waarin snel en duidelijk wordt uitgelegd wat er is gebeurd, hoe het is gebeurd en waarom de gebeurtenis plaatsvond. Het boek vormt een boeiend en waardevol overzicht van de belangrijkste gebeurtenissen voor eenieder die vindt dat een mens zijn geschiedenis nooit mag vergeten. Bedenk wat de Amerikaanse president Harry S. Truman ooit zei: *'Zij die de geschiedenis lezen maar niet begrijpen, zijn gedoemd hem te herhalen.'*

Robert J. Blom

Paus kroont Karel de Grote tot keizer

Karel de Grote, koning der Franken, werd tijdens de mis op eerste kerstdag in de Sint-Pieterskerk door paus Leo III tot keizer gekroond. Evenals de vroegere Romeinse keizers stond Karel nu aan het hoofd van het grote West-Romeinse Rijk. Voor Karel de Grote was dat niet eens zo wenselijk, omdat hij daarmee zijn goede betrekkingen met de Byzantijnse keizer op het spel zette. Ook betekende deze stap de erkenning van de macht van de paus van Rome, die zich hiermee boven de koning c.q. keizer plaatste.

De benoeming tot keizer was onder andere het gevolg van een conflict tussen paus Leo III en de Romeinse adel. De paus werd in 799 gevangengezet maar wist te vluchten, waarna hij de hulp inriep van Karel. Karel bracht de paus terug naar Rome, loste het conflict op en de paus werd gerehabiliteerd.

Al in 771 had Karel de Grote (748-814) zich na het overlijden van zijn broer laten uitroepen tot alleenheerser van het Frankische Rijk. In 814 overleed de keizer, die met succes veldtochten had ondernomen tegen Germaanse stammen als de Longobarden, de Saksen en de Friezen. Tien jaar voor zijn dood kreeg Karel te maken met machtsmisbruik en corruptie. Binnen zijn centralisatiebeleid nam hij opmerkelijke besluiten, zoals het verbod om rente te vragen voor geldleningen en de invoering van het pond.

1250

Notre Dame zo goed als voltooid

Nadat daarmee al in 1163 was begonnen, werd de bouw van de gigantische kathedraal de Notre Dame op het Ile de la Cité (het eiland in de Seine) bijna voltooid. In tegenstelling tot vergelijkbare bouwwerken was deze kerk niet lomp en somber; dankzij nieuwe technieken ontstond een kathedraal met ranke, sierlijke, hoge portalen. Er werd nog bijna honderd jaar doorgewerkt aan kleinere onderdelen. Op de plaats van de Notre Dame had in de Romeinse tijd een basiliek en een tempel gestaan.

De Notre Dame heeft een hoogte van 130 meter en is 48 meter breed. De kerk biedt plaats aan negenduizend mensen van wie er vijftienhonderd op de galerijen een plekje kunnen vinden. Vanaf de onvoltooide torens heeft men een geweldig uitzicht over Parijs. Naast de prachtige glas-in-loodramen, die een enorme hoeveelheid gekleurd licht doorlaten, zijn er veel schilderijen en beelden te bewonderen alsmede relikwieën. In de schatkamer bevindt zich een stuk uit het kruis waaraan Jezus zou zijn genageld, evenals een van de spijkers en de doornenkroon.

De Notre Dame werd onder meer bekend door de verfilming van *De klokkenluider van de Notre Dame* naar het boek van Victor Hugo. Ook werden vanuit de Notre Dame vele bekende Fransen begraven, zoals de presidenten Albert Lebrun en Charles de Gaulle.

1894

Eerste filmvoorstelling

Op 5 februari vertoonde Jean Aimé LeRoy in New York voor de eerste keer twee films aan een select publiek van slechts 25 personen. Een paar maanden later vertoonden de gebroeders Lumière hun eerste film voor een nog kleiner publiek. Ook elders werden bewegende beelden op het witte doek getoverd met behulp van uiteenlopende apparaten, zoals de 'vitascoop,' de 'phantoscoop', de 'cinematograaf' of de 'ketoscoop'.

Uiteraard zijn de beelden uit die eerste periode in onze ogen van slechte kwaliteit en ging het om zwiigende films, zonder geluid dus. Geprobeerd werd de filmvertoning op te leuken met muzikale begeleiding door orkestjes of pianisten. Daarbij werden soms vanachter het filmdoek ook nog geluiden gemaakt die de film geloofwaardiger moesten maken. En toch bleef men verlangen naar films met 'echt' geluid. In de jaren twintig van de vorige eeuw werd de geluidsfilm ontwikkeld.

De eerste films duurden slechts enkele seconden. In de loop der jaren werden steeds langere films geproduceerd, van tien á twaalf minuten tot een Australische film van ruim een uur in 1906: *The story of the Kelly Gang*, de eerste avondvullende speelfilm.

Het medium is altijd in ontwikkeling gebleven. De speciale effecten worden steeds sensationeler en de films steeds duurder. Vanwege het enorme aanbod wordt de looptijd echter ook steeds korter. Kon een succesvolle film in de jaren 1960 nog maandenlang in een bioscoop draaien, nu is dat hooguit enkele weken. Daarna wordt de film op dvd uitgebracht en is nog weer wat later op televisie te zien.